

Вікторія Іващенко,
доктор філологічних наук, професор,
професор кафедри медіапродюсування
та видавничої справи
Факультету журналістики
Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка

Victoria Ivashchenko,
Doctor of Sciences in Philology, Professor,
Professor at the Department of Media
Production and Publishing,
Faculty of Journalism,
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University
<https://orcid.org/0000-0002-8044-4116>
Email: v.ivashchenko@kubg.edu.ua

Софія Вжешневська,
студентка Факультету журналістики
Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка

Sofia Vzheshnevskaya,
Student,
Faculty of Journalism,
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University
<https://orcid.org/0009-0006-8176-8418>
Email: sevzheshnevskaya.fj23@kubg.edu.ua

Анастасія Казміна,
студентка Факультету журналістики
Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка

Anastasia Kazmina,
Student,
Faculty of Journalism,
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University
<https://orcid.org/0009-0004-1103-7092>
Email: amkazmina.fj23@kubg.edu.ua

Дар'я Кардасевич,
студентка Факультету журналістики
Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка

Daria Kardasevych,
Student,
Faculty of Journalism,
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University
<https://orcid.org/0009-0001-5556-9961>
Email: dskardasevych.fj23@kubg.edu.ua

УДК [659.3/.4+32.019.51](4-11+4-191.2)

DOI: <https://doi.org/10.28925/2524-2644.2024.171>

**ПОНЯТТЯ «МЕДІАДИЗАЙН» У НАУКОВОМУ
ТА СЛОВНИКОВОМУ ДИСКУРСАХ
(матеріал для словникової статті електронного освітнього
ресурсу «Лексичний мінімум медіазнавця»)**

**THE CONCEPT OF «MEDIA DESIGN»
IN SCIENTIFIC AND DICTIONARY DISCOURSES
(material for the dictionary article of the electronic educational
resource «Lexical Minimum of Media Scientist»)**

АНОТАЦІЯ. Активне використання поняття «медіадизайн» у сучасному інформаційному просторі актуалізує проблему його визначення та лексикографічної фіксації. З-поміж різних типів словників виокремлюють зведені. Особливу увагу привертають ті з них, у яких зібрано методом інформаційного пошуку та впорядковано

інвентаризовані з наукових і лексикографічних праць дефініції галузевих понять або філологічні тлумачення тих чи інших назв, що вони їх позначають.

У статті проаналізовано основні ознаки й визначення поняття «медіадизайн», засвідчені в наукових і лексикографічних працях та довідкових джерелах. Розкрито специфіку функціонування відповідного терміна, його походження й використання у фахових текстах.

Метод систематизації та зіставлення зібраного матеріалу допоміг виявити контекстуальні синоніми, якими послуговуються фахівці в галузі дизайн-проектування. Методом дефінітивного аналізу з'ясовано основні ознаки поняття «медіадизайн» та запропоновано його визначення. Застосування методу візуалізації даних уможливило створення презентації й відеоролика для унаочненого представлення інформації про медіадизайн та поняття про нього, а також про термін, який позначає це поняття.

Інвентаризований матеріал адаптовано для словникової статті електронного освітнього ресурсу (ЕОР) «Лексичний мінімум медіазнавця», над розробленням та наповненням якого (як одного з дослідницьких напрямів колективної теми «Медіазнавчі студії в науковому та освітньому дискурсах») працюють викладачі й здобувачі вищої освіти Факультету журналістики Київського столичного університету імені Бориса Грінченка. За розробленим шаблоном словникової статті первинні дані систематизовано, уніфіковано та конвертовано до ЕОР.

У підсумку зазначено, що авторські визначення поняття «медіадизайн» формують п'ять векторів відношень родових, видових та суміжних понять (три вектори системних і два вектори асистемних відношень), через які науковці інтерпретують аналізоване поняття, що вимагає уніфікації та лексикографічної фіксації в словниках.

Ключові слова: поняття, термін, синонім, медіадизайн, науковий дискурс, словниковий (лексикографічний) дискурс, електронний освітній ресурс.

ABSTRACT. The active usage of the concept of «media design» in the modern information space highlights the problem of its definition and lexicographical fixation. Among various types of dictionaries, consolidated ones are singled out. Special attention is drawn to those in which definitions of field concepts or philological interpretations of specific terms that denote them are gathered through information search methods and are compiled and ordered from scientific and lexicographical works.

The article analyzes the main features and definitions of the concept of «media design» as documented in scientific and lexicographical works and reference sources. The specifics of the functioning of the corresponding term, its origin, and use in professional texts are revealed.

The method of systematization and comparison of the collected material helped identify contextual synonyms used by design professionals. Through definitive analysis, the main features of the concept of «media design» are clarified, and its definition is proposed. The application of data visualization method enabled the creation of a presentation and video clip for a visual representation of information about media design and related concepts.

The inventoried material has been adapted for a dictionary article in the electronic educational resource (EER) «Lexical Minimum of Media Scientist» (as one of the research areas of the collective topic «Media Studies in Scientific and Educational Discourses»), which is being developed and filled by faculty members and students of the Faculty of Journalism at the Boris Grinchenko Kyiv Metropolitan University. According to the developed template of the dictionary article, the primary data were systematized, unified and converted to EER.

The author's definitions of the concept of «media design» form five vectors of relations (three vectors of systemic and two vectors of non-systemic relations) through which scholars interpret the analyzed concept, requiring standardization and lexicographical fixation in dictionaries.

Keywords: concept, term, synonym, media design, scientific discourse, lexicographical discourse, electronic educational resource.

© В. Іващенко, С. Вжешневська, А. Казьміна, Д. Кардасевич, 2024

Вступ. Огляд наукових праць засвідчує активне використання поняття «медіадизайн» у сучасному інформаційному просторі. За допомогою медіадизайну цифрове середовище сьогодні перетворюється на засіб проектування будь-якого продукту. Розуміння специфіки сучасних комунікацій потребує врахування не лише технічних можливостей

дизайну в медіа (високого рівня графічного втілення всього видового розмаїття масової інформації), а й філософії медіадизайну, що корелює з поняттям «інформаційний дизайн», яке актуалізує організацію та візуальне представлення будь-якого інформаційного банку даних.

Попри практичну затребуваність поняття «медіадизайн», яким послуговуються, наприклад,

у наукових працях С. В. Прищенко, Є. А. Антонович, Т. В. Сенчук, О. В. Ситник, В. Е. Шевченко, П. Г. Салига та ін., воно все ж таки залишається недостатньо вивченим, особливо в аспекті його змістового наповнення, оскільки є доволі неоднорідним. Частково про термінологічні аспекти вживання цього поняття йдеться в статті С. В. Прищенко, Є. А. Антоновича та Т. В. Сенчук «Медіадизайн: дослідження термінологічної бази і візуальної стилістики» (2022), у якій запропоновано кілька його модифікованих визначень без дефінітивного аналізу [Прищенко, Антонович, Сенчук 2022]. Відповідний термін галузеві словники поки що не фіксують. Його лексикографовано лише у Вікіпедії, що певною мірою засвідчує формування нової галузі. Саме тому розкриття змісту поняття «медіадизайн» через інвентаризацію його лексикографічних та контекстних визначень у наукових працях і зумовлює актуальність пропонуваного дослідження.

Мета та завдання дослідження. Мета дослідження – проаналізувати особливості функціонування поняття «медіадизайн» у науковій літературі та лексикографічних джерелах, адаптувати зібраний матеріал для словникової статті ЕОР «Лексичний мінімум медіазнавця». Відтак з-поміж основних завдань окреслюємо такі: 1) з'ясувати походження терміна медіадизайн та його синоніми; 2) здійснити пошук визначень поняття «медіадизайн» та його синонімів у наукових працях і лексикографічних джерелах; 3) проаналізувати та систематизувати основні визначення аналізованого поняття; 4) створити на основі зібраних первинних даних словникову статтю «медіадизайн» на платформі ЕОР «Лексичний мінімум медіазнавця» та представити її у форматі [відео]презентації.

Методи дослідження. У дослідженні використано такі методи: інформаційного пошуку в мережі «Інтернет» та е-каталогах бібліотек; аналізу наукової літератури та лексикографічних праць, словникових визначень поняття «медіадизайн», що функціонує в сучасному медіапросторі; систематизації, зіставлення та дефінітивного аналізу досліджуваного поняття; узагальнення спостережень; візуалізації даних.

Результати й обговорення. Дослідження здійснювалося в кілька етапів.

Етап 1. Збирання первинних даних для словникової статті ЕОР «Лексичний мінімум медіазнавця». Передбачав з'ясування етимології терміна *медіадизайн*, пошук еквівалентів англійською мовою, синонімів українською мовою, словникових і контекстних значень українською та англійською мовами, фіксацію джерел добору первинних даних.

Термін *медіадизайн* (*медійний дизайн*) походить від англ. *Media design – media* (від лат. *medium* «посередник») [Вікіпедія 2023a] та *design* «задум, план, мета, намір, творчий задум, проект і креслення, розрахунок, конструкція, ескіз, малюнок, візерунок, композиція, мистецтво композиції» [Вікіпедія 2023б]. Дослідники медіадизайну (О. В. Ситник, П. Г. Салига, Д. А. Горlach, О. В. Фомішина) використовують його на позначення переважно комунікативного середовища [Вікіпедія 2022]. Деякі фахівці опозиціонують медіадизайн як:

- «нову професійну сферу діяльності» [Прищенко 2020, с. 56–57];
- «галузь професійної діяльності», спрямовану на проектування візуального образу речей матеріального світу [Шевченко, Вербовий 2012, с. 247];
- «молоду сферу дизайну», «сферу дизайн-проекування», «значну частину функціональної сфери дизайну», де проектуються об'єкти, призначені для передавання інформації [Вікіпедія 2022].

Відтак у різних контекстах з'являються відносні терміни-синоніми *комп'ютерний дизайн*, *інформаційний дизайн*, *дизайн програмних інтерфейсів*, *інтерактивний дизайн*, *дизайн електронного середовища* та ін. [Вікіпедія 2022], які корелюють із терміном медіадизайн. Пор., напр.:

- *комп'ютерний дизайн* – «технологія створення і обробки графічних зображень, що володіють естетичними функціональними властивостями, засобами обчислювальної техніки» [Грабовський 2024];
- *інформаційний дизайн* – «галузь дизайну, практика художньо-проектного оформлення та подавання різноманітної інформації з урахуванням ергономіки, функціональних можливостей, психологічних критеріїв сприйняття нового, естетики візуальних

форм подавання інформації та деяких інших чинників» [Соболев 2016, с. 238];

- *UI-дизайн* (призначений для користувача інтерфейс), або *дизайн програмних інтерфейсів* – «поняття, яке охоплює певний набір графічно оформлених елементів. По суті UI відповідає за те, як виглядає сайт» [Шостачук, Колесник 2022, с. 44];
- *інтерактивний дизайн* – «процес комунікацій, який безпосередньо впливає на потреби користувачів, за допомогою інтелектуальних емоцій, що вимагають широких можливостей flash-технології. За допомогою інтерактивного дизайну створюються сайти, які можуть «спілкуватися» з користувачами. Інтерактивний дизайн належить до дизайну, призначеного для розповсюдження на інтерактивних носіях» [Шостачук, Колесник 2022, с. 15].

В Україні медіадизайн тривалий час ототожнювали з вебдизайном, потім він розширився до дизайну для телебачення [Шевченко 2008, с. 329], що дає підстави говорити також про відносну синонімію термінів *медіадизайн* та *вебдизайн*. Пор., напр., визначення терміна *вебдизайн* (англ. *web design*), уживаного на позначення:

- «виду графічного дизайну», орієнтованого на розроблення й оформлення об'єктів інформаційного середовища інтернету, «покликаного забезпечити їм високі споживчі властивості й естетичні якості» [Борисов 2012, с. 13];
- «галузі веброботозроблення», що охоплює різні напрями й дисципліни зі створення та супроводу сайтів або вебзастосунків – графічний вебдизайн, проектування інтерфейсів, авторинг (зокрема стандартизований код і «власницьке» програмне забезпечення), «використовність» та оптимізація для пошукових систем [Вікіпедія 2023в];
- «опису проектування й реалізації клієнтської частини вебсайту, включаючи верстку» [Вікіпедія 2023в].

Є кілька основних підходів до визначення поняття «медіадизайн»:

- у широкому розумінні – це процес створення медіапродуктів, основними складниками якого є визначення мети, розроблення концептуальних рішень, створення візуального образу,

розроблення інтерактивних елементів, реалізація медіапродукту [Шевченко, Вербовий 2012; Ситник 2014];

- у вузькому розумінні – це створення графічних елементів медіапродуктів, зокрема логотипів, шрифтів, ілюстрацій, візуальних ефектів, що розглядається як творча діяльність, спрямована на створення медіапродуктів, які відповідають потребам та інтересам цільової аудиторії [Прищенко та ін. 2022].

Наукові дослідження, присвячені медіадизайну, неоднорідні: одні праці орієнтовані на вивчення цієї сфери професійної діяльності, а в цьому контексті й відповідного поняття, інші – розглядають медіадизайн у різних аспектах його застосування. Пор., напр., визначення поняття «медіадизайн (медійний дизайн)» в українських та іноземних лексикографічних джерелах і наукових працях, які нам вдалося віднайти:

- «процес створення комунікативного середовища, оформлення й подання певної інформації з урахуванням функціональних можливостей та естетики візуальних форм» [Прищенко та ін. 2022, с. 248];
- «створення принципово нового типу комунікації і нових мультимедійних об'єктів як інтерактивних продуктів сучасної культури: сайтів, анімаційних проєктів, рекламних роликів, інтернет-банерів, презентацій» [Прищенко 2020, с. 56–57];
- «дизайн візуально-інформаційного середовища, інноваційний етап проектування для віртуального світу, якісно новий етап його розвитку з розумінням того, що основне протиріччя культури XXI ст. полягає між полікультурністю, космополітизмом та глобалізацією, яким протистоять деглобалізація й орієнтація медіа на регіональних споживачів» [Прищенко та ін. 2022, с. 244, 257–258];
- «практика художньо-технічного оформлення та подання інформації з урахуванням ергономіки роботи з інформаційними джерелами та сервісами, функціональних можливостей подання інформації, естетики візуальних форм її представлення та психологічних критеріїв сприйняття її людиною» [Ситник 2014, с. 663];

- «художнє оформлення інформації, носіїв інформації за допомогою новітніх електронних технологій з метою привернення уваги, покращення сприймання та запам'ятовування» [Шевченко 2008, с. 328];
- «своєрідна реакція культури на цивілізацію, породження індустріалізації, технологічного та цивілізаційного розвитку людства» [Шевченко, Вербовий 2012, с. 246];
- «інформаційний дизайн, який полягає в художньо-технічному оформленні з урахуванням психологічних моментів, функціональних особливостей сприйняття інформації та естетики візуального відображення інформації» [Гук 2020];
- «дійсна фундаментальна матеріальна, аудіо-візуальна та сенсорно-моторна новітня експериментальна складова системи людських технологій» [Lasnik 2008, ch. 59];
- «єдність різноманітних напрямів, професійних діяльностей: створення фірмового стилю, дизайн рекламної продукції, дизайн книжково-журнальних видань, створення дизайну сайтів, дизайн інтерактивного середовища тощо» [Шевченко, Вербовий 2012, с. 247].

Етап 2. Представлення первинних даних у форматі словникової статті ЕОР «Лексичний мінімум медіазнавця». На цьому етапі за попередньо розробленим шаблоном словникової статті ЕОР «Лексичний мінімум медіазнавця» у форматі таблички за сімома параметрами внесено первинні дані (див. Табл. 1). Шаблон словникової статті ресурсу передбачає пошук усіх наявних у словниках та наукових працях значень аналізованого терміна *медіадизайн*, тобто орієнтує на принцип укладання зведеного словника.

Таблиця 1

Шаблон словникової статті ЕОР «Лексичний мінімум медіазнавця»

Ключовий термін українською мовою	Етимологія терміна (мовою оригіналу)	Еквівалент англійською мовою	Синонім або відсилання до іншого терміна українською мовою (за наявності)	Словникове значення (зафіксоване в словнику мовою оригіналу – українською, англійською або польською)	Контекстне значення (засвідчене в тексті наукової праці або в навчальній літературі мовою оригіналу – українською, англійською або польською)	Джерело (повний бібліографічний опис за ДСТУ 2015 із зазначенням сторінки цитування)
-----------------------------------	--------------------------------------	------------------------------	---	---	---	--

Детально про концепцію створення ресурсу, його архітектоніку, змістове наповнення, особливості функціонування, мову програмування, розроблення інтерфейсу користувача та адаптацію до потреб людей із порушеннями зору див. [Ivashchenko, Yaskevych, Ivashchenko 2021, с. 48–55]. Тут лише зазначимо, що ЕОР «Лексичний мінімум медіазнавця»: корелює з навчальним та довідковим е-виданнями; інтегрує електронні навчальні термінологічні словники різних типів – формату віртуальної лексикографічної лабораторії та візуального словника; є медіаплатформою комунікативної взаємодії між викладачем і

здобувачем вищої освіти; є гіпермедійним (поєднує гіпертекст і мультимедіа) довідковим ЕОР, що відповідає електронним навчальним термінологічним словникам комбінованого типу.

Етап 3. Створення презентації та відеоролика для візуалізації даних. Після звіряння та редагування первинних даних наступним кроком було створення презентації в програмі «Майкрософт Паверпоінт» («Microsoft PowerPoint») за попередньо розробленим шаблоном візуалізації терміна. Для презентації здійснено також інформаційний пошук даних про дослідників медіадизайну, специфіку, мету, складники, ключові об'єкти,

продукти медіадизайну, про елементи подання матеріалу, напрями діяльності та соціальну

роль в медіадизайні. На основі презентації було створено відеоролик (див. Рис. 1).

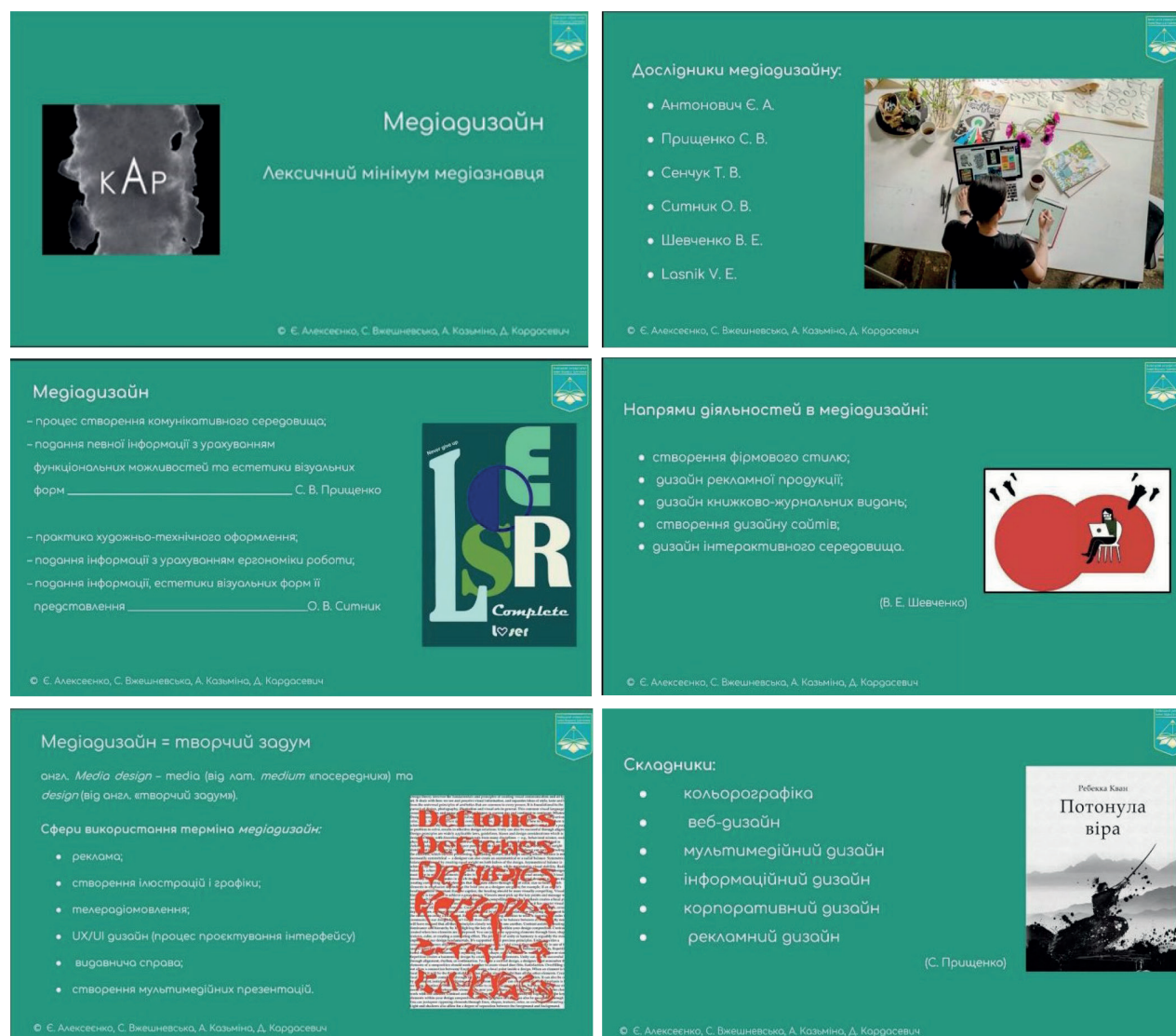

Рис. 1. Фрагменти відеоролика до терміна *медіадизайн*

Етап 4. Конвертація словникової статті до ЕОР «Лексичний мінімум медіазнавця». Конвертація до ЕОР здійснювалася відповідно до попередньо розробленого інтерфейсу, який передбачає такі користувачькі вікна (Рис. 2):

- вікно для пошуку й вибору терміна;
- вікно реєстрових термінів із компонентом *медіа*;
- вікно з даними про термін;
- верхнє меню піктограм: «Відеоілюстрація» (завантажено відеоролик до терміна *медіадизайн*), «Навчальна дисципліна» (станом на 2024 рік з'ясовано відсутність у навчальному процесі Факультету журналістики окремої навчальної дисципліни, у назві якої фігурує

термін *медіадизайн*), «Презентація» (завантажено презентацію про термін *медіадизайн*), «Наукова праця» (станом на 2024 рік з'ясовано відсутність у науково-педагогічних працівників Факультету журналістики спеціальних наукових праць, присвячених саме медіадизайну);

- бокове меню (основні рубрики: «Про проєкт», «Версія для людей із порушеннями зору», «Медіатека», «Словники медійних термінів», «Телегосарій від Астудії», «Контакти», «Додати термін») [Лексичний мінімум медіазнавця 2020–2024]. Пропонована пошукова розвідка не передбачає підготовку метаріалу для вікон бокового меню.

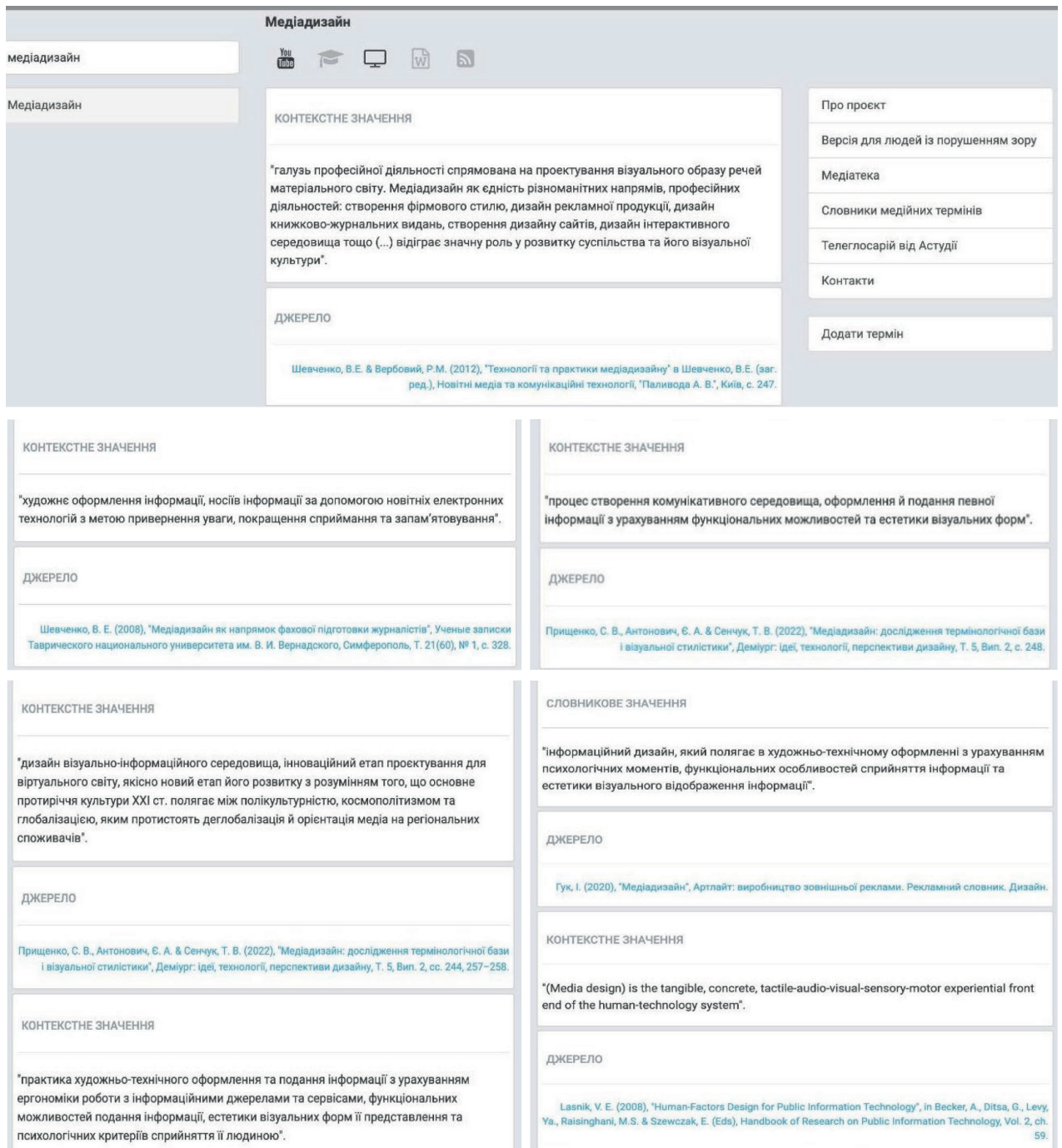

Рис. 2. Фрагмент конвертованої словникової статті терміна *медіадизайн* до ЕОР «Лексичний мінімум медіазнавця»

Висновки. Термін *медіадизайн* позначає багатоаспектне явище, його активно використовують у науковому дискурсі. Інформаційний пошук у наукових працях та лексикографічних джерелах визначень поняття, що його позначає цей термін, засвідчив відсутність єдиного усталеного його розуміння. Понад 14 авторських визначень цього поняття, які представлено в словниковій статті ЕОР

«Лексичний мінімум медіазнавця» у форматі контекстних значень і лише 1-го словникового, вимагають узгодження, оскільки формують 3 вектори системних і 2 вектори асистемних відношень родових, видових та суміжних понять, зокрема:

а) два вектори системних відношень гіперогіпонімії – (1) «медіадизайн» / «[нова професійна] сфера [діяльності]» / «галузь [про-

- фесійної діяльності]» / «єдність [напрямів, професійних діяльностей]»; (2) «медіадизайн» / «сфера [дизайну, дизайн-проектування]» / «частина [функціональної сфери дизайну]» / «складник [системи технологій]»;
- б) один вектор системного відношення когнітивності – (3) «медіадизайн» / «[інформаційний дизайн]» / «дизайн [візуально-інформаційного середовища]»;
- в) два вектори асистемних відношень суміжних понять – (4) «медіадизайн» / «[художнє] оформлення [інформації, носіїв інформації]» /

«практика [художньо-технічного оформлення та подання інформації]»; (5) «медіадизайн» / «створення [нового типу комунікації і нових мультимедійних об'єктів]» / «створення [графічних елементів медіапродуктів]» / «процес [створення комунікативного середовища]» / «процес [створення медіапродуктів]».

Відсутність терміна в лексикографічних джерелах вимагає його детального опрацювання з боку мовознавців-лексикографів із метою подальшої фіксації в загальномовних та галузевих (термінологічних) словниках.

Список використаної літератури

1. Борисов В. В. Веб-дизайн як складова фахової підготовки майбутніх учителів технології. *Педагогічні науки*. 2012. Вип. 107. С. 13. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8928/BORISOV.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 19.04.2024).
2. Вебдизайн. *Вікіпедія* (22 лютого 2023в). URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D0%B5%D0%B1%D0%B4%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D0%B9%D0%BD> (дата звернення: 2.04.2024).
3. Грабовський Є. М., Кобзев І. В. Технології комп'ютерного дизайну (факультет ІТ, 1 курс, спец. 186 «Видавництво та поліграфія»). *Учбово-методичне забезпечення: сайт ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Тема 1*. 2024. URL: https://pns.hneu.edu.ua/pluginfile.php/112721/mod_resource/content/2/%D1%821.pdf; <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=2016> (дата звернення 22.04.2024).
4. Гук І. Медіадизайн. *Артлайт: виробництво зовнішньої реклами. Рекламний словник. Дизайн*. URL: <https://art-light.com.ua/articles/reklamniy-slovník/dyzayn> (дата звернення: 02.01.2023).
5. Дизайн. *Вікіпедія* (4 липня 2023а). URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D0%B9%D0%BD> (дата звернення: 7.11.2023).
6. Медіа. *Вікіпедія* (24 січня 2023б). URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%B5%D0%B4%D1%96%D0%B0> (дата звернення: 7.11.2023).
7. Медіадизайн. *Вікіпедія* (26 травня 2022). URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%B5%D0%B4%D1%96%D0%B0%D0%B4%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D0%B9%D0%BD> (дата звернення: 7.11.2023).
8. Медіадизайн. *Лексичний мінімум медіазнавця. 2020–2024*. URL: <https://vyaskevych.github.io/Lexical-MinimumMediaStudies/> (дата звернення: 9.04.2024).
9. Прищенко С. В., Антонович Є. А., Сенчук Т. В. Медіадизайн: дослідження термінологічної бази і візуальної стилістики. *Деміург: ідеї, технології, перспективи дизайну*. 2022. Т. 5. Вип. 2. С. 243–260. URL: <http://demiurge.knukim.edu.ua/article/view/266910/263051> (дата звернення: 02.01.2023).
10. Прищенко С. В. Перспективи розвитку рекламної графіки в традиційних і цифрових медіа. *Українська ака-*
11. *демія мистецтва*. 2020. Вип. 29. С. 54–59. URL: <https://naoma-science.kiev.ua/index.php/journal/article/view/73/66> (дата звернення: 02.01.2023).
12. Ситник О. В. Проблеми сучасного підручника. *Медіадизайн як інноваційний розвиток проектування*. 2014. Вип. 14. С. 661–667. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/prsp_2014_14_76 (дата звернення: 02.01.2023).
13. Соболев О. В. Інформаційний дизайн як комунікативний інструмент: методика проектування. *Вісник Львівської національної академії мистецтв*. 2016. Вип. 30. С. 237–247. URL: https://lnam.edu.ua/files/Academy/nauka/visnyk/pdf_visnyk/30/23.pdf (дата звернення: 18.04.2023).
14. Шевченко В. Е. Медіадизайн як напрямок фахової підготовки журналістів. *Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского*. Симферополь, 2008. Т. 21(60). № 1. С. 328–332.
15. Шевченко В. Е., Вербовий Р. М. Технології та практики медіадизайну. *Новітні медіа та комунікаційні технології: комплекс навчальних програм для спеціальностей «Журналістика», «Видавнича справа та редагування», «Реклама та зв'язки з громадськістю»* / за заг. ред. Шевченко В. Е. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка. 2012. С. 241–257. URL: <http://journ.univ.kiev.ua/files/NewMedia.pdf> (дата звернення: 02.11.2023).
16. Шостачук Т. В., Колесник Н. Є. Словник основних дизайн-термінів. Житомир: Вид-во «ТОВ-505», 2022. URL: <https://cuts.top/CS6r> (дата звернення: 18.04.2024).
17. Ivashchenko V., Yaskevych V., Ivashchenko D. «Lexical Minimum of Media Scientist»: Reference Learning Edition as an Educational E-Resource. *Proceedings of Digital Humanities Workshop (DHW 2021)* (December 23, 2021, Kyiv, Ukraine). New York: The Association for Computing Machinery, 2021. P. 48–55.
18. Lasnik V. E. Human-Factors Design for Public Information Technology. *Handbook of Research on Public Information Technology* / Eds A. Becker, G. Ditsa, Ya. Levy, M.S. Raisinghani, E. Szewczak. 2008. Vol. 2. P. 650–661. URL: <https://cuts.top/EM3H> (дата звернення: 07.11.2013).

References

18. Becker, A., Ditsa, G., Levy, Ya., Raisinghani, M.S., Szewczak, E. (Eds), Lasnik, V. E. (2008). Human-Factors Design for Public Information Technology. *Handbook of Research on Public Information Technology*, Vol. 2, pp. 650–661. Available at: <https://cuts.top/EM3H> (accessed 07.11.2013).
19. Borysov, V. V. (2012). Veb-dyzain yak skladova fakhovoi pidhotovky maibutnix uchyteliv tekhnologii [Web design as a component of professional training of future technology teachers]. *Pedahohichni nauky*, Vol. 107, pp. 12–18. Available at: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8928/BORISOV.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (accessed 19.04.2024).
20. Dyzain [Design] (4.07.2023a). *Vikipediia*. Available at: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D0%B9%D0%BD> (accessed 7.11.2023).
21. Hrabovskiy, Ye. M., Kobziev, I. V. (2024). Tekhnologii kompiuternoho lyzainu [Technologies of computer design]. *Uchbovo-metodychne zabezpechennia: sait PNS KhNEU im. S. Kuznetsia. Tema 1*. Available at: https://pns.hneu.edu.ua/pluginfile.php/112721/mod_resource/content/2/%D1%821.pdf; <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=2016> (accessed 22.04.2024).
22. Huk, I. Mediadyzain [Media design]. *Artlait: vyrobnytstvo zovnishnoi reklamy. Reklamnyi slovnyk. Dyzain*. Available at: <https://art-light.com.ua/articles/reklamniy-slovník/dyzain> (accessed 02.01.2023).
23. Ivashchenko, V., Yaskevych, V., Ivashchenko, D. (2021). «Lexical Minimum of Media Scientist»: Reference Learning Edition as an Educational E-Resource. *Proceedings of Digital Humanities Workshop (DHW 2021)* (December 23, 2021, Kyiv, Ukraine). New York: The Association for Computing Machinery, pp. 48–55.
24. Media [Media] (24.01.2023b). *Vikipediia*. <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%B5%VolD0%B4%D1%96%D0%B0> (accessed 7.11.2023).
25. Mediadyzain [Media design] (2020–2024). *Leksychnyi minimum mediznavstva*. Available at: <https://vyaskevych.github.io/LexicalMinimumMediaStudies/> (accessed 9.04.2024).
26. Mediadyzain [Media design] (26.05.2022). *Vikipediia*. Available at: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%B5%D0%B4%D1%96%D0%B0%D0%B4%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D0%B9%D0%BD> (accessed 7.11.2023).
27. Pryshchenko, S. V. (2020). Perspektyvy rozvytku reklamnoi hrafiy v tradytsiinykh i tsyfrovyykh media [Prospects for the development of advertising graphics in traditional and digital media]. *Ukrain'ska akademiia mystetstva*, Vol. 29, pp. 54–59. Available at: <https://naomascience.kiev.ua/index.php/journal/article/view/73/66> (accessed 02.01.2023).
28. Pryshchenko, S. V., Antonovych, Ye. A., Senchuk, T. V. (2022). Mediadyzain: doslidzhennia terminolohichnoi bazy i vizualnoi stylistyky [Media design: a study of terminology and visual stylistics]. *Demiurh: idei, tekhnologii, perspektyvy dyzainu*, Vol. 5(2), pp. 243–260. Available at: <http://demiurge.knukim.edu.ua/article/view/266910/263051> (accessed 02.01.2023).
29. Shevchenko, V. E. (2008). Mediadyzain yak napriamok fakhovoi pidhotovky zhurnalistiv [Media design as a direction of professional training of journalists]. *Uchenye zapiski Tavricheskoho natsionalnoho universiteta im. V. I. Vernadskoho*. Simferopol, vol. 21(60), № 1, pp. 328–332.
30. Shevchenko, V. E., Verbovyi, R. M. (2012). Tekhnologii ta praktyky mediadyzainu [Media design technologies and practices]. In Shevchenko, V. E. (zah. red.). *Novitni media ta komunikatsiini tekhnologii: kompleks navchalnykh prohram dlia spetsialnopei «Zhurnalistyka», «Vydavnycha sprava ta redahuvannia», «Reklama ta zviazky z hromadskistiu»*. Kyiv: Kyivskiy natsionalnyi universytet imeni Tarasa Shevchenka, pp. 241–257. Available at: <http://journ.univ.kiev.ua/files/NewMedia.pdf> (accessed 02.11.2023).
31. Shostachuk, T. V., Kolesnyk, N. Ye. (2022). *Slovník osnovnykh dyzain-terminiv*. Zhytomyr: Vyd-vo «TOV-505». Available at: <https://cuts.top/CS6r> (accessed 18.04.2024).
32. Soboliev, O. V. (2016). Informatsiinyi dyzain yak komunikatyvnyi instrument: metodyka proektuvannia [Information design as a communicative tool: design methodology]. *Visnyk Lvivskoi natsionalnoi akademii mystetstv*, Vol. 30, pp. 237–247. Available at: https://lnam.edu.ua/files/Academy/nauka/visnyk/pdf_visnyk/30/23.pdf (accessed 18.04.2023).
33. Sytnyk, O. V. (2014). Problemy suchasnoho pidruchnyka [Problems of a modern textbook]. *Mediadyzain yak innovatsiinyi rozvytok proektuvannia*. Vol. 14, pp. 661–667. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/psp_2014_14_76 (accessed 02.01.2023).
34. Vebdyzain [Web design] (22.02.2023v). *Vikipediia*. Available at: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D0%B5%D0%B1%D0%B4%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D0%B9%D0%BD> (accessed 2.04.2024).

Надіслано до редакції 22.04.2024 р.